

דוגמה לחוברת אני וגופי

מערך למפגש: איברי הגוף

גיל: 3-5

מטרה: הילדים ילמדו לשיים את השמות של איברי הגוף

מה צריך:

✓ קן ציור או לוח נייד

✓ דף A3

✓ טושים או צבעי גואש

✓ אפשרות: תחפושת של צייר: כובע ברט, חולצה מכופתרת מוכתמת בצבע (זו

יכולה להיות חולצה ישנה שמרחת עליה פסים בגואש...).

פעילות:

נתחפש לצייר (לילדים בוגרים אפשר גם לתת לנחש מי את לפי הבגדים והאביזרים שלך).

פתיחה: נאמר לילדים: שלום ילדים, אני הציירת דפנייר (דף- נייר... או שם אחר שתבחרי...) והיום באתי לגן שלכם לצייר אתכם..הנה יש לי קן ציור, דפים וצבעים לצייר את הילדים המתוקים שבגן הזה. ואני מזמינה את...(תבחרי את אחד הילדים) לעמוד כאן מולי שאצייר אותו.

נזמין את אחד הילדים להיות "מודל לציור" והגננת תהיה הציירת שמציירת אותו על גבי הקן ציור (ציור מופשט את לא צריכה להיות ציירת...).

גוף: נצייר את הילד (על גבי נייר גדול A3, כדי שכולם יוכלו לראות) אך נצייר אותו בצורה **לא** נכונה: ראש, ושתי רגלים יוצאות מהראש, שתי עיניים. נשאל את הילדים אם לדעתם הציור דומה לילד. סביר שהילדים יאמרו שלא... אז מה לא בסדר בציור? מה צריך להוסיף? מה חסר?

נבדוק יחד עם הילדים מה חסר- נעבור על כל האיברים מלמעלה למטה... כמה יש לנו מכל איבר? מה שמו?

❖ **ילדים צעירים:** נשיים מעט איברים

❖ **ילדים בוגרים:** אפשר להוסיף איברים נוספים כמו עורף, ברכיים ומרפקים.

סיום:

❖ **ילדים בוגרים:** נזמין את הילדים לצייר את עצמם או לסיים במשחק "אני

חושבת על איבר שנמצא ליד הראש..."

❖ **ילדים צעירים:** נוכל לתת דף צביעה של הגוף או לסיים במשחק "אני חושבת

על....איבר מהגוף שעוזר לנו..."

מערך לפעילות בקבוצה: חוש השמיעה

גיל 3-5

מטרה: פיתוח חוש השמיעה, השערת השערות ופיתוח חשיבה

מה צריך:

2

✓ קופסאות אטומות וזהות: בכל קופסה חומר אחר: צמר גופן, מטבעות של

כסף, גולות ועוד. לילדים צעירים נביא שלוש קופסאות, לבוגרים אפשר יותר.

✓ חומרים נוספים להכנת רעשנים אישיים (ראי יצירת רעשן במערכי יצירה)

פעילות:

פתיחה: מה הבאתי לכם כאן? קופסאות. מה יש בתוך הקופסאות? (בשלב זה אסור

לגעת רק להסתכל). אתם יכולים לדעת? לא! למה? כי כל הקופסאות סגורות,

אטומות ואי אפשר לראות מה יש בפנים. אז איך נדע? איה חוש יכול לעזור לנו?

אפשר לנחש לפי חוש השמיעה.

גוף: נשחק משחק: הילדים צריכים לנחש מה יש בתוך הקופסה לפי חוש השמיעה.

אחר כך נבדוק אם הם צדקו.

❖ אפשרות להרחבה לילדים בוגרים:

נביא חומרים שונים ונבדוק מה גורם לקול חזק ומה גורם לקול חלש. למשל: ניירות חתוכים, אטבים, פייטים, גומיות, אורז, שעועית. מה משותף לחומרים שלא משמיעים קול או קול חלש? מה משותף לחומרים שמשמיעים קול חזק? (הם רכים, דקים או קשים למשל...) ניתן לערוך עם הילדים טבלה למיון החומרים: מה משמיע קול חזק ומה משמיע קול חלש?.

סיום הפעילות: נכין רעשן משלנו: כל ילד יקבל קופסה ויכניס לתוכה חומרים שמשמיעים קול ולאחר מכן יקשט אותה. רעיונות להכנת רעשן תמצאי בהמשך ברעיונות ליצירה.

מערך לדוגמה מתוך החוברת "זהירים בדרכים"

מפגש 1: משחקים בצורה בטוחה

גיל 3-6

מטרה:

- ✓ הילדים ילמדו כיצד שומרים על כדור בדרך לגן המשחקים
- ✓ הילדים ילמדו מה עושים אם כדור מתגלגל אל הכביש
- ✓ הילדים ילמדו מהו מקום בטוח למשחק

מה צריך

- ✓ קופסה סגורה עם כדור
- ✓ שקית/ סל
- ✓ כובע של שוטר
- ✓ חוקים מאוירים- אפשרות

4

פעילות

פתיחה: נביא למפגש קופסה עם הכדור בתוכה. הילדים ינחשו מה יש בתוך הקופסה. לילדים צעירים אפשר לתת רמז.

הבאתי לכם היום כדור! מי אוהב לשחק בכדור? מתי אתם משחקים בכדור? בגן, בחצר, לפעמים בבית, במרפסת או בגינה. האם יש ילדים שלוקחים כדור לגן המשחקים? מה הם משחקים שם עם הכדור? הזמיני את הילדים לשחק משחק קצר בכדור- תוכלו לגלגל אותו אחד לשני מהמקום. קראי בשם של ילד וגלגלי אליו את הכדור. הילד יגלגל אליך בחזרה ואת תגלגלי לילדים נוספים.

גוף: אתם יודעים שכדי לשמור על עצמנו ועל הכדור יש חוקים? אילו חוקים אתם מכירים ששומרים עלינו כשאנחנו משחקים עם כדור? איך אתם שומרים על עצמכם שאתם משחקים עם כדור? הילדים יאמרו כיצד הם שומרים על עצמם במשחק בכדור.

הזמנתי לגן את השוטר/ת זהיר/ה. היא תלמד אתכם איך להיזהר שמשחקים בכדור בגן המשחקים.

נבחר את אחד הילדים ונניח על ראשו את כובע השוטר. הילד ידגים לילדים את החוקים.

החוק הראשון: שומרים על הכדור קרוב!

ניתן לילד השוטר כדור וסל.

קודם כל, לפני שיוצאים צריך לבדוק שהכדור שלנו מוגן! אנחנו צריכים לשים את הכדור בתוך סל או שקית כדי שהוא לא ייפול ויתגלגל לנו בדרך. מה יקרה אם הוא ייפול? הוא יכול להתגלגל לכביש וזה מסוכן מאוד! גם לכדור- וגם לנו!! אפשר להיפגע ממכוניות שנוסעות בכביש. לכן לוקחים את הכדור בסל.

החוק השני : משחקים במקום בטוח!

החוק השני אומר שמשחקים במקום בטוח. איפה יש מקום בטוח? איך יודעים שהוא בטוח? שהוא רחוק מהכביש... שיש מסביב גדר או מעקה, שיש מבוגרים ששומרים עליכם, שאפשר לראות אתכם.

האם מותר לשחק על המדרכה? לא! למה?

האם מותר לשחק בחניה? לא! למה?

האם מותר לשחק בין מכוניות חונות? להתחבא שם? לא! למה?

החוק השלישי: לא רצים אחרי הכדור!

ניתן לילד השוטר את הכדור. הילד ישחק עם הכדור.

מה עושים אם הכדור התגלגל לכביש... (נגרם לכדור ליפול או להתגלגל מהידיים של הילד/שוטר) מותר לרוץ אחריו? מותר לרדת לכביש? אסור! זה מסוכן! בכביש יש מכוניות! אז מה עושים? הילדים יכולים לתת פתרונות. קוראים להורים, למבוגר שיעזור לכם.

אחרי ששחקנו...חוזרים הביתה. איפה מחזיקים את הכדור? בידיים? על הראש? בין הרגליים? לא! בתוך הסל! כדי שהכדור לא יתגלגל לכביש!

סיום: משחק בכדור

❖ הצעות להמשך פעילות: קישוט סל לנשיאת כדור לגן המשחקים (ראי הצעה

בתחום יצירה)

❖ סרטון: חיפזון וזהירון היכן לשחק? [לצפייה לחצי כאן](#)

דוגמה מתוך מצפן הסיפורים

שם הסיפור: הארנב ממושי

מאת: שלומית כהן אסיף

מאייר: אמי רובינגר

על הסיפור: הארנב ממושי יוצא לחפש חברים ומצויד בשלושה בלונים שיעשו לו יום שמח. בדרכו הוא פוגש בקיפוד, לטאה וצב שיציבו תנאים לחברות שלהם ובעצם ירצו רק את הבלונים של ממושי. במהלך הסיפור ממושי לומד שחברים אמתיים אוהבים אחד את השני ולא את החפצים אחד של השני, וגם מותר להם לאהוב דברים אחרים לגמרי...

פעילות

מטרות

- ✓ לסייע לילדים לרכוש חברים
- ✓ ליצור שיח על חברות אמת וכיצד היא נקנת

7

מה צריך

- ✓ הספר "הארנב ממושי"
- ✓ אמצעי המחשה של הדמויות (ראי הצעות בתחום יצירה)
- ✓ [תמונה של ארנב לחצי כאן](#)

פתיחה:

נוציא את הארנב ונאמר: היום אני רוצה להציג לכם את הארנב ממושי.
תראו כמה שהוא חמוד.
בסיפור שלנו היום נכיר את ממושי, את אמא של ממושי, את הקיפוד, הלטאה, הצב והפרפר. נוציא את הדמויות ונציג אותן לילדים.
על מה אתם חושבים שיהיה הסיפור?
מעניין מאוד... בואו נקשיב ונגלה.

גוף: מוכנים? נתחיל לספר.

שאלות אפשריות תוך כדי סיפור:

- ✓ **"אולי הוא נעלב?"** מה דעתכם ילדים? האם הפרפר הלך כי הוא נעלב?
- האם יכולות להיות עוד סיבות לכך שהוא הלך?
- ✓ **"אם תתן לי בלון אהיה חברה שלך"** מה דעתכם? כדאי לתת ללטאה בלון?
- אבל אולי הוא יתפוצץ?
- ✓ למה אתם חושבים שהוא נתן בסוף את הבלון למרות שהוא התפוצץ קודם?
- ✓ **"עכשיו אף אחד לא ירצה להיות חבר שלי..."** מה דעתכם? הוא צודק? בלי בלונים אף אחד לא היה חבר שלו? מה הוא יכול לעשות?

שאלות אפשריות אחרי הסיפור:

- ✓ מה דעתכם על הסיפור?
- ✓ איזו חיה הכי אהבתם?
- ✓ האם הקיפוד, הלטאה והצב היו חברים של ממושי?
- ✓ מי כן היה חבר?
- ✓ איך יודעים?
- ✓ האם קרה לכם לפעמים שחשבתם כמו ממושי שאף אחד לא רוצה להיות חבר שלכם?
- ✓ חבר הוא מי שמשחק איתך ונותן לך גם משלו. אפשר להביא לחברים משחק אם אתם משחקים בו יחד. חברים משחקים יחד, עוזרים אחד לשני.
- ✓ פעם הכרתי ילדה שהזכירה לי מאוד את הארנב ממושי. היא הייתה מביאה מהבית משחקים וממתקים ונותנת לילדים כדי שיהיו חברים שלה. מה דעתכם על המעשה הזה?

✓ לפעמים זה נחמד שאנחנו מכבדים חבר בממתק או מתחלקים במשחק ואפילו מביאים לו משחק במתנה, למשל ביום הולדת. אבל לא מחלקים דברים כדי שיהיו חברים שלי.

✓ איך כאן אפשר למצוא חברים חדשים? במקום לחלק להם מתנות או ממתקים מה אפשר לעשות?

✓ אפשר להציע להם לשחק אתכם במשהו. גם אם זה משחק מהבית, בתנאי שהמשחק נשאר שלכם. אפשר להציע לו לבנות אתכם בארגז החול, לבנות אתכם בלגו, להשתתף במשחק במרכז הבית, לצייר משהו ביחד.

✓ מה כן מותר לתת לחבר במתנה?

✓ לצייר לו ציור. אם הוא עזר לי במשהו להודות לו ולהגיד לו שהוא חבר טוב.

סיום: מי רוצה להציג את הסיפור?

נחלק לילדים את אמצעי ההמחשה, נספר את הסיפור והילדים ישתתפו לפי היכולת.

מערך דוגמה מתוך החוברת "המרגישונים"

מפגש 2: מרגישון השמחה

מטרות:

- ✓ הילדים יכירו את רגש השמחה
- ✓ הילדים יחשבו על דברים שגורמים להם שמחה
- ✓ הילדים ילמדו שאפשר להיות שמח גם אם חושבים על משהו שמח

מה צריך:

✓ **מרגישון שמחה** (במצגת)

✓ **קופסה גדולה ארוזה במתנה.** בפנים תוכלי לשים משהו משמח עבור ילדי הגן- למשל הפתעה קטנה כמו משרוקית או בועות סבון. זו גם יכולה להיות הפתעה לכל ילדי הגן יחד- למשל משחק חדש לגן, חומרי יצירה מיוחדים או דג באקווריום...

10

✓ **חפצים** שקשורים לדברים שיכולים לשמח ילדים, למשל: קופסה של גביעי גלידה/גלידה, קופסה ארוזה במתנה, קופסת עוגיות, משחק, בובה, ספר, גלגל ים, כדור, בועות סבון, בלון, גביע, מדליה, חבל קפיצה, מדבקות יפות, כתר יום הולדת, תחפושות, נרות יום הולדת, כתר פרחים, דיסק שירים וכן הלאה.

פעילות

פתיחה: היום אני מאוד שמחה. אתם יודעים למה?

כי קבלתי הפתעה! רוצים לראות?

נוציא את הקופסה.

היום בבוקר בשעה מוקדמת שמעתי דפיקה בדלת. מי זה? שאלתי. אף אחד לא ענה.

מי זה? שאלתי שוב. אף אחד לא ענה.

פתחתי את הדלת ומה ראיתי? אף אחד לא היה.

מה כן היה? על הרצפה ליד הדלת מישוהו הניח לי את הקופסה הזו. זו נראית כמו קופסת מתנה.

נכון שזו קופסה יפה?

על הקופסה היה כתוב לגננת (השלימי את שמך) מתנה מיוחדת לילדי גן (השלימי את שם הגן) שתשמח אותם!

עכשיו הייתי מאוד סקרנית לראות מה יש בפנים אבל התאפקתי. רציתי לפתוח אותה כאן אתכם בגן. זו מתנה בשבילכם!

אתם יודעים איך אני מרגישה עכשיו? אני גם שמחה וגם סקרנית.

אני סקרנית לדעת מה יש בפנים ואני שמחה על המתנה שעוד מעט נקבל. אני אפילו מתרגשת!

אתם גם שמחים?

מי מרגיש עכשיו שמחה? שירים יד...

ומי גם מרגיש שהוא סקרן? שהוא רוצה לדעת מה יש בפנים? שירים את היד השנייה...

הרבה ילדים שמחים וסקרנים יש לנו בגן....

אז נפתח את המתנה? מה אתם אומרים? כן!!

רגע..

מה אתם חושבים שיהיה בפנים? הילדים ישערו השערות.

בואו נגלה...

נוציא את ההפתעה... בתוך הקופסה יש... (הציגי לילדים את ההפתעה).

איזה כיף! אנחנו נשמור את כל ההפתעות האלה לאחר כך ונחלק לכם בסוף המפגש.

גוף: אז איך אתם מרגישים עכשיו? שמחים?

זה משמח לדעת שמקבלים הפתעה.

❖ **הרחבה לבוגרים:** איך אתם יודעים שאתם שמחים? מה אתם מרגישים?

איפה זה מרגיש בגוף שלכם?

אני רוצה להכיר לכם את מרגישון השמחה. אתם זוכרים אותו?

נוציא את מרגישון השמחה.

תגידו שלום למרגישון השמחה- שלום!

מרגישון השמחה מופיע בכל פעם שאנחנו שמחים. כמו עכשיו.

אתם יודעים איך אני יודעת שאתם שמחים? העיניים שלכם מחייכות. השפתיים

שלכם מחייכות. כל הפנים שלכם אומרות שאתם שמחים. תסכלו אחד על השני.

אתם רואים את השמחה על הפנים?

דין: מה עוד משמח אתכם ילדים? מתי אתם שמחים? הילדים ישתפו ברעיונות

שלהם.

תוכלי לעודד שיח באמצעות החפצים שהבאת:

תראו, הבאתי לכם בסל כל מיני חפצים, בואו תגידו לי אם הם יכולים לשמח אתכם.

נוציא בכל פעם ונשאל את הילדים אם החפץ הזה גורם למרגישון השמחה לבוא אל

הלב שלהם. לפעמים החפץ עצמו לא משמח אבל מזכיר לנו משהו משמח. למשל,

נרות יום הולדת מזכירים לי יום הולדת וזה משמח אותי לחשוב על יום ההולדת שלי.

גלגלים מזכיר לי איזה כיף היה בבריקה או בחופשה. בועות סבון זה משמח, כיף

לראות איך נוצרת בועה... מתנה זה מאוד משמח! ספר- אולי חלק מהילדים ישמחו

לקבל ספר וחלק לא...

(לפעמים משהו שגורם שמחה לאחד יכול לגרום תחושה לא נעימה לאחר. למשל-

כלב יכול לשמח ילד אחד וילד אחר יפחד ממנו. חשוב גם לחשוף את הילדים לכך

שאנחנו מרגישים דברים שונים כלפי העולם).

עם ילדים בוגרים תוכלי לנהל דיון למה הדברים משמחים אותם. נגלה שיש העדפות

שונות אצל ילדים ולא כולם שמחים מאותו דבר או באותה מידה.

❖ **הרחבה לבוגרים:** האם אפשר להיות שמח גם מהזיכרונות של דברים

משמחים? למשל...האם אני יכולה לשמוח מלחשוב על משהו שמח אותי

פעם. כמו טיול לים, יומולדת, גלידה.. מה דעתכם?

❖ האם אפשר להיות שמח בלי שום דבר שישמח אותי? רק אני? אני יכולה

לשמוח בעצמי? או לשמח את עצמי?

אתם יודעים שיש עוד דרך לשמוח? בלי שאף אחד יביא לי משהו. בלי לקבל מתנה או הפתעה.

למי יש רעיון איך לשמוח?

למשל... כשעוזרים לחבר זה גורם לנו הרגשה טובה של שמחה. עזרנו למישהו.

למשל... כמספרים בדיחה.. זה מצחיק ומשמח.

למשל... כששומעים מוזיקה זה משמח.

למשל... כשרוקדים זה משמח.

למשל... כמשחקים עם חבר זה משמח.

למשל... כשמחייכים בלי סיבה זה גם יכול לעזור לנו להרגיש שמחה.

והרבה פעמים כשחושבים על דברים טובים זה גם משמח אותנו. למשל - לחשוב על יום הולדת שעוד מעט יהיה לי.. או לחשוב כמה כיף שיש לי אנשים שדואגים לי.. וכמה כיף לי שיש לי אוכל ואני לא רעב...או אפילו אם אני אוהב ללטף כלב אני יכול לחשוב על איך אני מלטף את הכלב וזה משמח אותי. המחשבה שלנו יכולה להביא את מרגישון השמחה אל תוך הלב שלנו!

רוצים לנסות?

בואו נעצום עיניים ונחשוב על משהו משמח. משהו שקרה לנו פעם או שעוד מעט יקרה או דברים אחרים שמשמחים אותנו.

אני למשל חושבת על(ספרי לילדים על משהו שמשמח אותך... אולי על יום ההולדת שהיה לך... אולי המשפחה שלך.. אולי שמחה משפחתית או סתם כי ארוחת הבוקר מתקרבת..).

מי רוצה לשתף אותנו על מה הוא חושב? מה המחשבה המשמחת שלו?

סיום: מה גורם לי שמחה ומה לא? כל ילד בתורו יבחר חפץ שגורם לו שמחה.

פעילות המשך

צעירים: כל ילד יקבל דף בצורת מתנה ויצייר או ידביק עליה דברים שמשמחים אותו.

בוגרים: כל ילד יקבל דף עם ציור של ענן מחשבות ויצייר את המחשבה המשמחת לו. מהציורים תוכלי להכין לוח "הדברים שמשמחים אותי" או "המחשבה שמשמחת אותי".